
Δελτίο Τύπου

«Η φαρμακευτική αγορά στην Ελλάδα: Γεγονότα και Στοιχεία 2021»

Νέες προκλήσεις και ευκαιρίες για τον τομέα υγείας στη μετά Covid εποχή

Αθήνα, 23 Ιουνίου 2023. - Το [Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών](#), με τη συνεργασία του [Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος](#), παρουσίασε σήμερα σε συνέντευξη τύπου την έκδοση **«Η φαρμακευτική αγορά στην Ελλάδα: Γεγονότα και Στοιχεία 2021»**, καθώς και τα βασικά συμπεράσματα της μελέτης **«Η συμβολή του κλάδου φαρμάκου στην ελληνική οικονομία»**.

Στην ετήσια έκθεση **«Η Φαρμακευτική Αγορά στην Ελλάδα: Γεγονότα και Στοιχεία 2021»** παρουσιάζονται τα βασικά διαρθρωτικά στοιχεία, οι εξελίξεις και οι τάσεις σε Ελλάδα και Ευρώπη, στον χώρο του φαρμάκου και το ευρύτερο οικοσύστημα της υγείας. Πέρα από την αποτύπωση των σχετικών ποσοτικών στοιχείων, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις τρέχουσες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τομέας, αλλά και στις προοπτικές που διαμορφώνονται σε αυτόν, μετά και από μια διετία πανδημικής κρίσης.

Η έκθεση του 2021, αποτυπώνει πλέον emphaticά την επίδραση της πανδημίας σε διάφορες διαστάσεις του οικοσυστήματος στην υγεία των Ελλήνων, αλλά και στις επιπτώσεις της σε οικονομικό επίπεδο. Από την πλευρά των κυβερνήσεων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπήρξαν καθοριστικές παρεμβάσεις με δημοσιονομικά μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων, ενώ παράλληλα η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) προχώρησε σε έκτακτα μέτρα ενίσχυσης της ρευστότητας. Ωστόσο, από τα μέσα του 2021 λαμβάνει χώρα και μια νέα και κλιμακούμενη κρίση στον τομέα της ενέργειας, με απότομη αύξηση του κόστους, ωθώντας και τον πληθωρισμό σε υψηλά επίπεδα, χωρίς να έχουν προλάβει οι περισσότερες χώρες να διαχειριστούν ακόμα τις επιπτώσεις της πανδημίας.

Παράλληλα, το δημογραφικό συνεχίζει να επηρεάζει τις εξελίξεις και να αποτελεί τον ρυθμιστή για τις πολιτικές χρηματοδότησης των δαπανών υγείας και φαρμάκου. Ειδικότερα, το **υψηλό προσδόκιμο επιβίωσης** (81,2 έτη, υψηλότερα από τον μέσο όρο των χωρών της ΕΕ27), το **αρνητικό πρόσημο φυσικής μεταβολής** (γεννήσεις-θάνατοι, μείωση κατά 46 χιλιάδες άτομα) που θα οδηγήσει σε σταδιακή μείωση του συνολικού πληθυσμού και η **αύξηση του γηραιότερου πληθυσμού** (άνω των 65 ετών) από 22,9% του συνολικού πληθυσμού το 2022 στο 33,5% το 2060, προμηνύουν εντονότερες πιέσεις στα υγειονομικά συστήματα.

Στον τομέα της φαρμακευτικής δαπάνης, η συνολική εξωνοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη στην Ελλάδα διαμορφώθηκε στα €4,0 δισεκ. το 2021 (εκ των οποίων μόλις τα €2,0 δισεκ. αποτελούν δημόσια χρηματοδότηση). Με τη συνεισφορά των ασθενών (συμμετοχή) να παραμένει περίπου σταθερή και σίγουρα όχι μειούμενη, το βάρος έχει μετατοπιστεί στον φαρμακευτικό κλάδο, μέσω των υποχρεωτικών επιστροφών και εκπτώσεων (clawback & rebates) που καταβάλλει.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η φαρμακευτική βιομηχανία συνεχίζει να καλύπτει τις ανάγκες των ασθενών σε φάρμακα, μέσω των υποχρεωτικών επιστροφών, διαθέτοντας τελικά δωρεάν 1 στα 2 φάρμακα (50%).

Είναι σαφές ότι η αυξανόμενη ανάγκη για υγειονομική περίθαλψη, απαιτεί και μεγαλύτερη δημόσια χρηματοδότηση σε δαπάνες υγείας και φαρμακευτική κάλυψη, με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα να μην μπορεί να θεωρηθεί ως βιώσιμη λύση.

Όπως έχει επισημανθεί και σε προηγούμενες παρεμβάσεις του ΙΟΒΕ, η φαρμακοβιομηχανία αποτελεί έναν εξαιρετικά σημαντικό τομέα για την ελληνική οικονομία. Επενδυτικά, οι δαπάνες για Έρευνα και Ανάπτυξη (E&A) αποτελούν το 7% της συνολικής δαπάνης για E&A στην Ελλάδα, ενώ την περίοδο 2002-2021 διενεργήθηκαν 3.499 κλινικές (2.000 ολοκληρωμένες) μελέτες ανεξαρτήτου φάσης ή σταδίου. Από την άλλη, για το 2020 η εγχώρια παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων σε αξία (ex-factory) ανήλθε στα €1,7 δισεκ., ενώ με προστιθέμενη αξία στα €1,4 δισεκ. αποτελεί το 6,9% της μεταποίησης). Οι απασχολούμενοι στην εγχώρια παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων ήταν 25,1 χιλ. άτομα το 2021, με περίπου τους μισούς να είναι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Πολύ σημαντικός είναι και ο ρόλος του φαρμακευτικού κλάδου στο συνολικό εξωτερικό εμπόριο, καθώς οι εξαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων ανήλθαν το 2021 σε €2,9 δισεκ. και αντιστοιχούν στο 7,3% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών όλων των αγαθών για το 2021.

Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις του **ΙΟΒΕ** για το οικονομικό αποτύπωμα **του κλάδου του φαρμάκου στην ελληνική οικονομία**, η συνολική συνεισφορά του σε όρους ΑΕΠ εκτιμάται σε €5,5 δισεκ. (3,3% του ΑΕΠ). Έτσι, για κάθε €1 προστιθέμενης αξίας των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο του φαρμάκου, δημιουργούνται άλλα €2,2 στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας. Σε όρους απασχόλησης, η συνολική συνεισφορά εκτιμάται σε 123 χιλ. θέσεις εργασίας (ή 3,3% της συνολικής απασχόλησης). Δηλαδή, κάθε θέση εργασίας στον κλάδο του φαρμάκου υποστηρίζει άλλες 3 ισοδύναμες θέσεις πλήρους απασχόλησης συνολικά στην οικονομία. Τέλος, η επίδραση στα φορολογικά έσοδα από τη δραστηριότητα του κλάδου φαρμάκου εκτιμάται περίπου στα €1,5 δισεκ. .

Στην ομιλία του ο **Πρόεδρος του ΣΦΕΕ, κ. Ολύμπιος Παπαδημητρίου**, σημείωσε: «Το αποτύπωμα της φαρμακευτικής βιομηχανίας είναι ισχυρό στην υγεία, την κοινωνία και την οικονομία. Ωστόσο, η δημόσια φαρμακευτική δαπάνη όλα τα τελευταία χρόνια οριοθετείται από μη ρεαλιστικούς κλειστούς προϋπολογισμούς ενώ δεν ασχολείται καθόλου το κράτος με την ποιότητα (το μίγμα φαρμάκων) και την ποσότητα των φαρμάκων που καταναλώνονται. Τα φοροεισπρακτικά μέτρα που έχουν εισαχθεί, και δυστυχώς συνεχίζουν να εισάγονται, δυσχεραίνουν το υγιές επιχειρείν, και απειλούν ευθέως τη Δημόσια Υγεία. Η Πολιτεία θα πρέπει να επανεξετάσει τη χρηματοδότηση του συστήματος. Άλλωστε, με την πανδημία της COVID-19 όλες οι Κυβερνήσεις ανά τον κόσμο αναθεωρούν τα κονδύλια για τη Δημόσια Υγεία. Η καλύτερη υγεία οδηγεί την ευημερία. Οι υγιέστεροι άνθρωποι απολαμβάνουν περισσότερο και πιο παραγωγική εργασιακή ζωή, συνεισφέρουν στην οικονομία, ενώ καταναλώνουν λιγότερες δαπάνες για υγειονομική περίθαλψη».

Τί προτείνει ο ΣΦΕΕ:

1. Μεταρρυθμίσεις-Ψηφιοποίηση: Υιοθέτηση των εργαλείων που χρειαζόμαστε για τον μετασχηματισμό του συστήματος – δηλαδή χρήση των ψηφιακών εργαλείων που θα βοηθήσουν στον έλεγχο της συνταγογράφησης, μέσω της ορθής εφαρμογής των πρωτοκόλλων, τον ψηφιακό φάκελο ασθενή, την ηλεκτρονική συνταγογράφηση στα Νοσοκομεία, την ανάπτυξη διαγωνισμών.

2. Αύξηση των διατιθέμενων πόρων. Η υγεία τα επόμενα χρόνια θα πρέπει να συγκεντρώσει σημαντικά αυξημένους πόρους για να μπορεί να παρέχει στους πολίτες τα αναμενόμενα από ένα ευνομούμενο κοινωνικό κράτος. Ειδικά η δημόσια φαρμακευτική δαπάνη θα πρέπει να αναπροσαρμοστεί σε ορθολογικό πλαίσιο, δεδομένου πως παραμένει καθηλωμένη στα ίδια περίπου επίπεδα για πάνω από 8 χρόνια. Ειδική μέριμνα πρέπει να γίνει για τους ανασφάλιστους, οι οποίοι θα πρέπει να καλύπτονται από κονδύλια της Πρόνοιας. Παράλληλα, πρέπει να προβλεφθούν κονδύλια και για τα νέα καινοτόμα προϊόντα που έρχονται στο άμεσο μέλλον και πρέπει να διασφαλιστεί η πρόσβαση στην καινοτομία αυτή για τους Έλληνες ασθενείς.

Τα παραπάνω, μεταρρυθμίσεις - ψηφιοποίηση και αύξηση των πόρων, θα οδηγήσουν σε πραγματική μείωση του **clawback**, θα συμβάλλουν σε ένα βιώσιμο δημόσιο σύστημα υγείας με αναβαθμισμένη παροχή φροντίδας στους πολίτες, αλλά και στην αύξηση της δυνατότητας των επιχειρήσεων για περισσότερες επενδύσεις. Με αυτόν τον τρόπο ο κλάδος μας μπορεί να προσφέρει ακόμη περισσότερο στην Ελληνική κοινωνία, τη δημόσια υγεία και την οικονομία με θέσεις εργασίας και επενδύσεις στην παραγωγή και στην έρευνα».

- Τέλος -

Η έκθεση και οι σχετικές παρουσιάσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του IOBE (www.iobe.gr) και του ΣΦΕΕ (www.sfes.gr)

Για περισσότερες πληροφορίες:

Μαρία Λεοντάρη, Δ/ντρια Επικοινωνίας ΣΦΕΕ, 2106821040, maria.leontari@sfes.gr

Νάνσυ Ρουσιιά, Υπεύθυνη Γραφείου Τύπου IOBE, 2109211200-10, nancy@iobe.gr